

نامراتلىق قۇتقۇزۇش ئۆلكىسىگە ھۇجۇم قىلىشقا ھال قاتناشچان قىلىپ، ھال قاتناشچان غالب قىلىپ

سۈرئەتنى قوغلىشىش ئىلگىرىلەشنى قولغا كەلتۈرۈش نامراتلىق يىلتىزنى يۈلۈپ تاشلاش

قەشقەر ۋىلايىتى:

بۇزاق يېزىسىدىكى كەچلىك بازاردا تىجارەت باشلاندى

(بېشى 1 - بەتتە)

مۇداپىئەنى ياخشى قىلىشقا يېتەكلىدى، كەچلىك بازارنىڭ كىرىشى ئېغىزىدا يەنە مەخسۇس ئادەم بەدەن تېمپېراتۇرىسىنى ئۆلچەپ چىقىدۇ.

كەچلىك بازارغا كىرىشىمىزگە، ھەر خىل مەزىزلىك تائاملارنىڭ خۇشبوۋى ھىدى دېھقانچىلىق قاتناشچانلىقىنى قىتتىق زۇڭخۇا، مالاچۇەر، ئەسلىي تەملىك ئۆپكە - ھېسىپ، ياغاچ كۆمۈرىدە پە - شۇرۇلغان باجكا كاۋىي... كىشىنىڭ ئېغىزىغا سېرىق سۇ كەلتۈرىدىغان ھەر خىل خاس ئۇششاق يېمەكلىكلەر كۆزنى ئاللاچەكەن قىلاتتى.

بۇزاق يېزىسىدىكى كەچلىك بازاردا 116 يايما ئورنى بار بولۇپ، بۇزاق يېزىسى كۆچەپ بەرپا قىلغان ئىشقا ئورۇنلىشىش، ئىگىلىك تىكلەش بويىچە ئۆلكە كۆرسىتىش كۈچى چىقىدى، يېزىلىق ھۆكۈمەتنىڭ يېتەكچىلىكىدە، ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ قىيىنچىلىقى بار 50 نەچچە ئائىلە بۇ يەردە تىجارەت قىلدى. بۇ يەر كۈندۈزى دېھقانچىلىق سودا بازىرى، ھەر كۈنى تۇن پەردىسى يېپىلغاندا، بۇ يەر داۋاملىق رەڭدار تۈسكە كىرىپ، جانلىق كېچىلىك ھېكايىلەرنى سۆزلەپ بېرىدۇ.

بۇزاق يېزىسى خوتەن ناھىيەسىنىڭ باغچا ماكانى، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بۇزاق يېزىسىنىڭ يېزا مۇھىتى بارغانسېرى گۈزەللەشتى، كەنت ئاھالىلىرىنىڭ بەخت تۇيۇقى ئۆزۈلۈكسىز كۈچەيدى، ھەر تەرەپتىن كەلگەن ساياھەتچىلەر ئاغزى - ئاغزىغا تەگكەي ماخاشنى، يېزا - كەنتلەرنىڭ تەرەققىيات غەيرىتى ئاشتى.

كەچلىك بازار ئېچىلىپ ئىككى سائەت بولمايلا، 46 ياشلىق راشىدىن سالىنىڭ ئۆپكە - ھېسىپ يايىمىدا كۆپ ئادەم قالمىغانىدى. «سېنىڭ يايىمىدا ئادەم يوققۇ؟» دەپ سورىدى كەچلىك بازارنى باشقۇرۇشقا مەسئۇل بەكرى دۆلەت.

«ھەممىسىنى سېتىپ بولدۇم، ئەتىگەندە كۆپرەك تەييارلىمىقىمغا بەك پۇشايمان قىلىۋاتىمەن!» دېدى راشىدىن بېشىنى چايقاپ ئەپسۇسلانغان ھالدا.

راشىدىن نامرات ئاھالە ئىدى، ئىلگىرى پارچە - پۇرات ئىش قىلىپ كۈن كەچۈرەتتى، بۇلتۇر، ئۇ دادىسىنىڭ ئۆپكە - ھېسىپ قۇيۇش ھۈنرىنى قايتا قولغا ئالدى. تەمى ياخشى، مىقدارى يېتەرلىك بولغاچقا، ئۇنىڭ يايىمى كۆپچىلىكنىڭ ئالاقىسىغا ئېرىشتى. راشىدىن مۇخبىرغا مۇنداق دېدى: بۇلتۇر يىل ئاخىرىدا ئائىلەم نامراتلىقتىن قۇتۇلدى، «كەچلىك بازاردا يايما ئاچسام، ھۆكۈمەت يايما ھەققىنى كەچۈرۈم قىلدى، بۇنىڭغا كۆپ رەھمەت!»

كەچلىك بازارنى ئايلانغان بۇزاق يېزىسى سىيۈەن نامراتلارنى يۆلەش كەسپىلەر باغچىسىنىڭ خىزمەتچىسى ماھىرە ئېزىزنىڭ مۇخبىرغا دېيىشىچە، يۇقۇمنىڭ ئالدىنى ئېلىش - تىزگىنلەش مەزگىلىدە، ئۇ ئىزچىل ئۆيدە تۇرۇپتۇ، ئىش، ئىشلەپچىقىرىش ئەسلىگە كەلگەندىن كېيىن ئۇ ۋە خىزمەتداشلىرى خىزمەت پۇرسىتىنى ئالاھىدە قەدەرلەپتۇ. «بۇگۈن كەچتە كەچلىك ئىسپىنىدا ئىشلەيمەن، نەگە بېرىپ تاماق يېسەم بولار دەپ غەم قىلىۋاتقاندىم، تەلپىمگە يارىشا كەچلىك بازار ئېچىلىپتۇ، تۇرمۇش ۋە خىزمەتنىڭ ھەممىسىدە ھاياتى كۈچىڭگە ئەسلىگە كەلگەنلىكىمگە ئىھتىس قىلدىم، ناھايىتى بەختلىك ھېس قىلىۋاتىمەن.»

بۇزاق يېزىلىق ھۆكۈمەتتىكى بىر مەسئۇل كىشىنىڭ تونۇشتۇرۇشىچە، ھەر كۈنى تىجارەت ئاخىرلاشقاندىن كېيىن، باشقۇرغۇچى خادىملار يايما ئىگىلىرىنىڭ تاماق ھارۋىسى قاتارلىقلارنى دېزىنېفېكسىيەلىشىش نازارەت قىلىدىكەن، يەنە بازارنى سۇ پۇرۇپ يۇيىدىكەن، پۇرۇپ دېزىنېفېكسىيە قىلىدىكەن، «بۇنداق بولغاندا، تىجارەتچىلەر مۇخاتىرەم تىجارەت قىلالايدۇ، كەچلىك بازارغا ئويىنغىلى كەلگەنلەرمۇ خاتىرجەم بولىدۇ» دېدى بۇ مەسئۇل كىشى.

كەچ سائەت 12دىن ئاشقان بولسىمۇ، خېرىدارلار يەنىلا تەرتىپ بويىچە كەچلىك بازارغا كىرمەكتە ئىدى، شوخ مۇزىكىغا ئەگەشىپ، يېزا - كەنت كەچلىك بازىرىدا چەكسىز جۇشقۇنلۇق ۋە ھاياتىي كۈچ گۇرۇغۇماقتا ئىدى.

تەكشۈرۈش ئارقىلىق خىزمەت ئەترىتى، كەنت «ئىككى كۈمبەت»ى شياڭگۇ ئۆستۈرۈشنىڭ سېلىنىغا ئاز كېتىدىغان، ئايدىن ئايدىكى تېز ئۆزۈم بېرىدىغان كىرىمىنى ئاشۇرۇش تۈرى ئىكەنلىكىنى بايقىدى. شۇنىڭ بىلەن، كەنتتە تۇرۇشلۇق خىزمەت ئەترىتى پارنىك باشقۇرۇش تەجرىبىسى بار كەنت ئاھالىسى مەمەتتېزىز ئۆمەرنى باشلامچى بولۇپ ھەمكارلىق كوپىراتىپى قۇرۇپ، سىناق قىلىپ تېرىشقا سەپەرۋەر قىلدى ھەم مۇتەخەسسسلەرنى زەمبۇرۇغ تايماقچىسى ياساش، يىغۇلۇش، سېتىش قاتارلىق ھالقىلارغا يېتەكچىلىك قىلىشقا تەكلىپ قىلدى.

«ھەمكارلىق كوپىراتىپىدا ھازىر 10 مىڭ زەمبۇرۇغ تايماقچىسى بار، بىر زەمبۇرۇغ تايماقچىسىدىن بىر كىلوگرام شياڭگۇ ھوسۇل ئالغىلى بولىدۇ، بىر كىلوگرامنىڭ توپ باھاسى 15 يۈەن، بىر پارنىكتىن يىلىغا ئەڭ ئاز بولغاندىمۇ 20 مىڭ يۈەندىن 30 مىڭ يۈەنگىچە كىرىم قىلغىلى بولىدۇ» دېدى مەمەتتېزىز.

ھازىر ھەمكارلىق كوپىراتىپى ئۈچ تاللا بازىرى بىلەن سېتىش كېلىشىمى ئىمزا - لىدى.

نۆۋەتتە، قەشقەر ۋىلايىتىدىكى 293 نامرات كەنت ۋاقىت بىلەن بەسلىشىپ، ئىلگىرىلەشنى قولغا كەلتۈرۈپ، ئاجىز تۈرلەرنى كۈچەيتىپ، كەنتۈكلۈكلەرنى تولۇقلاپ، ئۇنى پۇختىلاپ، كەلگۈسى پىلان تۈزۈمىگە، ھەر دەرىجىلىك «ئەلرا - يىنى بىلىش، ئەلگە نەپ يەتكۈزۈش، ئەلنى مايىل قىلىش» بويىچە كەنتتە تۇرۇشلۇق خىزمەت ئەترىتى، كەنت «ئىككى كۈمبەت»ى كەسىپ تەرەققىيات يولى ئۈستىدە پائال ئىزدىنىپ، كەنت ئاھالىلىرىنى يېزا شەھەر ئەتراپىغا يېقىن بولۇش - تەك ئەۋزەللىكتىن پايدىلىنىپ پارنىك كۆك - تاتلىقلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، كىرىمىنى ئاشۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلدى.

پۇل تېپىپ بىر تەرەپتىن تېخنىكا ئۆگەندىم، ھازىر نۇرغۇن تېخنىكىنى ئىگىلىدىم، ئايلىق مائاشىم 4000 يۈەن» دېدى ئىمىن خۇشال ھالدا. ئىمىن پەككىچى كەنتىدىكى ئارخىپ تۇرغۇزۇلۇپ كارتا بېجىرىلگەن نامرات ئاھالى بولۇپ، ئىلگىرى تېخنىكىسى كەمچىل بولغاچقا، ئىزچىل ئۆيىدە دېھقانچىلىق قىلىپ كەلگەن، كىرىمى كۆپ ئەمەس ئىدى. ھەمكارلىق كوپىراتىپى قۇرۇلغاندىن كېيىن، ئۇ ھەمكارلىق كوپىراتىپىدا ئىشلىدى، يەنە تېخنىكا ئۆگەندى، مائاشى بار - غانىسىرى ئۆستى. ھازىر ئۇنىڭ خوتۇنىمۇ ھەمكارلىق كوپىراتىپىغا كېلىپ ئىشلەپ، بىر ئائىلە كىشىلىرىنىڭ تۇرمۇشى بارغانسېرى ياخشىلاندى.

ئىمىن ئەر - خوتۇندىكى ئۆزگىرىش ناھىيە ئەھۋالى، يېزا ئەھۋالى، كەنت ئەھۋالى، ئائىلە ئەھۋالى ۋە ھەربىر ئادەمنىڭ ئەھۋالىغا ماس كېلىدىغان ۋەتۇسكا ئېسىپ جەڭگە ھەيدەكچىلىك قىلىش، ھۆددىگە ئېلىپ ئالاقىلىشىش، ياردەم بېرىش - يۆلەش لايىھەسىنىڭ يولغا قويۇلغانلىقىدىن بولغان.

قاغىلىق ناھىيەسى تېتىر يېزىسى تۆۋەن چاقا كەنتىدە ئارخىپ تۇرغۇزۇلۇپ كارتا بېجىرىلگەن 137 ئائىلىلىك 567 نامرات كىشى بار، دېھقانلارنىڭ تېرىقچىلىق كىرىمى تۆۋەن، ئىشقا ئورۇنلىشىش، كىرىمى ئاشۇرۇش يوللىرى تار بولۇش ئەھۋالىغا قارىتا، «ئەلرايىنى بىلىش، ئەلگە نەپ يەتكۈزۈش، ئەلنى مايىل قىلىش» بويىچە كەنتتە تۇرۇشلۇق خىزمەت ئەترىتى، كەنت «ئىككى كۈمبەت»ى كەسىپ تەرەققىيات يولى ئۈستىدە پائال ئىزدىنىپ، كەنت ئاھالىلىرىنى يېزا شەھەر ئەتراپىغا يېقىن بولۇش - تەك ئەۋزەللىكتىن پايدىلىنىپ پارنىك كۆك - تاتلىقلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، كىرىمىنى ئاشۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلدى.

5 - ئاينىڭ 2 - كۈنى، ۋېي شىڭلۇڭ (ئوڭدا) كەنت كادىرى بىلەن بىللە تورا بىۋاسىتە كۆرسىتىش ئارقىلىق كەنت ئاھالىلىرىنىڭ تۇخۇم سېتىشىغا ياردەم بەرمەكتە.

5 - ئاينىڭ 2 - كۈنى، ۋېي شىڭلۇڭ (سولدا) قوشاقلاشقان تۇغىنى ساۋۇتجاننىڭ كالا قوتىنى سېلىشىغا ياردەملەشكەن.

5 - ئاينىڭ 2 - كۈنى، ۋېي شىڭلۇڭ (ئوڭدا) كەنت ئاھالىسى لى چىڭجۇ بىلەن بىللە خىمىيەۋى ئوغۇت يۆتكەمكتە.

شىڭلۇڭ كەنتتە «ئاتونۇش ئادەم»دىن كۆپچىلىك ئېتىراپ قىلغان «شياۋ ۋېي» غا ئايلاندى. «كەنت ئاھالىلىرىنىڭ ياخشى كۈن كەچۈرۈشىگە ياردەم بېرەلەيمەن، مەندىمۇ ھۆۈپپەقەيتەن تۇيغۇسى بولدى» دېدى ۋېي شىڭلۇڭ.

شى بىلەن، قەشقەر ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار ئۆزى ھۆددىگە ئېلىپ ئالاقىلەشكەن نامرات كەنتلەرگە چوڭقۇر چۆكۈپ، قۇشقاچ ئوپىراتسىيەسى شەكلىدە كەنتنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش خىزمەت لايىھەسى، «بىر ئائىلىگە بىر تەدبىر»، «بىر ئادەمگە بىر ئىش ئورنى» بولۇش لايىھەسىنى بىر - بىرلەپ تەھلىل قىلىپ، پىكىر يولىنى ئايدىنلاشتۇرۇپ، رەتلەپ مۇكەممەللەشتۈرۈشكە ياردەم بەردى.

«پۇتۇن ۋىلايەتتە 40تىن ئارتۇق نازىر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىر، 250 تىن ئارتۇق ناھىيە، باشقارما دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىر نامراتلىقتىن چېكىنىمگەن كەنتلەردە جەڭگە ھەيدەكچىلىك قىلدى، ۋىلايەتكە بىۋاسىتە قاراشلىق نارماقار ھەم ناھىيە، يېزىلاردىكى 1500دىن ئارتۇق رەھبىرىي كادىر نامراتلىقتىن چېكىنگەن كەنتلەر، نامراتلارنى يۆلەش ۋە زىپىسى بار نامرات ئەمەس كەنتلەرنى ھۆددىگە ئېلىپ ئالاقىلىشىپ، جەڭگە ھەيدەكچىلىك قىلىپ، بىر ئائىلىگە لىشىش، ياردەم بېرىش - يۆلەش بىلەن تولۇق قاپلىدى.» قەشقەر ۋىلايەتلىك پارتىيە كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ بۆلۈم باشلىقى ۋاڭ شىنگى مۇنداق دېدى: «بىز چوقۇم بۇرچىمىزنى ئادا قىلىپ، چوڭ ھەل قىلغۇچ جەڭ ھال - تىدە نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش ۋەزىپىسىنى يۇقىرى سۈپەتلىك تاماملايمىز.»

يەكەن ناھىيەسى پەككىچى يېزىسى پەككىچى كەنتى يېچىڭ مايسا يېتىشتۈرۈش دېھقانلار ھەمكارلىق كوپىراتىپىنىڭ مايسا يېتىشتۈرۈش بازىسىدا، كەنت ئاھالىسى ئىمىن توختى كۆكتات مايسىلىرىنى كۆڭۈل قويۇپ پەرۋىش قىلىۋاتتى. «بۇ يەرگە كېلىپ ئىشلىگەندىن كېيىن، بىر تەرەپتىن

كەنتىكى «تۇخۇم ساتقۇچى»

پۇتۇن تاراتقۇ مۇخبىرىمىز خەن لياڭ فوتوسى، خەۋىرى

«ليۇ ھەدە، بۇ سىزنىڭ تۇخۇمىڭىزنىڭ پۇلى.» 5 - ئاينىڭ 2 - كۈنى، ۋېي شىڭلۇڭ كەنت ئاھالىسى ليۇ گۈيلىغا ياردەملىشىپ ساتقان تۇخۇمنىڭ پۇلىنى ئۇنىڭ قولغا تۇتقۇزدى. ۋېي شىڭلۇڭ بورتالا بانكا - سۇغۇرتا نازارەتچىلىكى شۆبە ئىدارىسىنىڭ بورتالا شەھىرى شويىڭپەن بازىرى ئۆمەك بۇلاق كەنتىدە تۇرۇشلۇق «ئەلرايىنى بىلىش، ئەلگە نەپ يەتكۈزۈش، ئەلنى مايىل قىلىش» خىزمەت ئەترىتىنىڭ ئەترەت ئەزاسى. بىر قېتىملىق زىيا - رەتتە، ئۇ كەنت ئاھالىسى ليۇ گۈيلىنىڭ كېسەل سەۋەبىدىن ئائىلىسىنىڭ قىيىن ئەھۋالىدا قالغانلىقىنى ئىگىلىدى. ۋېي شىڭلۇڭ باشقا ئەترەت ئەزالىرى بىلەن مەسلىھەتلەشكەندىن كېيىن، ئۇنىڭ ئائىلىسىنىڭ باقمىچىلىق تۈرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا ياردەم بېرىشنى قارار قىلدى.

چۈجە ئاپىرىپ بەردى، كاتەك ياسىدى، باقمىچىلىق تېخنىكىلىرىنى تەكلىپ قىلدى، ۋېي شىڭلۇڭنىڭ ياردىمىدە، ليۇ گۈيلىڭ ئائىلىسىنىڭ توخۇملىرى ناھايىتى تېزلا تۇخۇملاشقا باشلىدى، لېكىن تۇخۇمنى سېتىش يەنە بىر مەسىلىگە ئايلاندى.

«كۆپچىلىك تېز كېلىپ كۆرۈڭلار، بۇ بىزنىڭ كەنتىنىڭ يەرلىك تۇخۇمى، بىرى 1.5 يۈەن» ۋېي شىڭلۇڭنىڭ دوستلار چەمبىرىكى، ئۇرۇق - تۇغقان، دوست - بۇرادەرلەر توپىدا ھەر كۈنى بۇنىڭغا ئوخشاش مەزمۇنلارنى كۆرگىلى بولىدۇ. تورا تۇخۇم سېتىش ئۇچۇرى ئېلان قىلدى، تور سىرتىدا، ۋېي شىڭلۇڭ يەنە بورتالا شەھىرىدىكى ھەرقايسى ئاشخانىلار، مېھمانسارايلىرىغا بېرىپ ساتتى. بارا - بارا تۇخۇم سېتىشتا ئۈنۈم كۆرۈلدى، بىر قىسىم كەنت ئاھالىلىرىمۇ ۋېي شىڭلۇڭنى ئىزدەپ كېلىپ تۇخۇم ساتتى، ئۇ كەنتىكى «تۇخۇم ساتقۇچى» بولۇپ قالدى.

تۇخۇمنىڭ سېتىلىشىدىن غەم قىلمىغاچقا، ليۇ گۈيلىنىڭ چىرايىدا يەنە تەبەسسۇم جىلۋىلەندى. بۇ يىل، ئۇ يەنە تۇخۇم توخۇسى بېقىش كۆلىمىنى كېڭەيتتى. «ھازىر كۈنلىرىم كۈندىن - كۈنگە ياخشىلىنىۋاتىدۇ» دېدى ليۇ گۈيلىڭ.

«شياۋ ۋېي ماڭا ھەقىقەتەن چوڭ ياردەم قىلدى!» نامرات ئاھالى چىڭجۇ ئائىلىلىق تېرىش ماھىرى بولۇپ، ئىشلەپچىقىرىشنى كېڭەيتىشنى ئىزچىل ئويلاپ كەلگەن بولسىمۇ، لېكىن مەبلەغى يېتىشەلمەيتتى. ۋېي شىڭلۇڭ ئۇنىڭ ئاز سوممىلىق نامراتلارنى يۆلەش قەرز پۇلى ئېلىشىغا ياردەم بەردى. «شياۋ ۋېينىڭ ياردىمىدە، مەن 600مىڭ يۈەن پۇل قەرز ئالدىم، بۇ يىل مەن 410 مو يەرنى ھۆددەگە كەلدىم» دېدى لى چىڭجۇ. كەنتتە تۇرغان ئىككى يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان، ۋېي